

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 25 Σεπτεμβρίου 2017 με την εξής σύνθεση: Μ. Καραμανώφ, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Α. Καλογεροπούλου, Ο. Ζύγουρα, Σύμβουλοι, Αικ. Ρωξάνα, Π. Γρουμπού, Πάρεδροι. Γραμματέας η Β. Κατσιώνη.

Για να δικάσει την από 18 Δεκεμβρίου 2015 αίτηση:

των:, οι οποίοι παρέστησαν με τη δικηγόρο, που τη διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο παρέστη με την Αγγελική Αναστοπούλου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αναιρεσείοντες επιδιώκουν να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 259/2015 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Αικ. Ρωξάνα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια των αναιρεσειόντων, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο του αναιρεσίβλητου Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1388418-9, 4043521/2016 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η αναίρεση της 259/2015 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων, με την οποία απερρίφθη έφεση των αναιρεσειόντων κατά της 124/2010 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ιωαννίνων. Με την τελευταία αυτή απόφαση απερρίφθη αγωγή των αναιρεσειόντων, με την οποία ζητούσαν την καταβολή χρηματικής ικανοποίησης ύψους 300.000 ευρώ για καθένα από τους δύο πρώτους αναιρεσειόντες και 200.000 ευρώ για καθένα των λοιπών προς αποκατάσταση της ψυχικής οδύνης που υπέστησαν από τον θάνατο του κρατουμένου, οφειλόμενο σε παράνομες, κατά τους ισχυρισμούς τους, πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του αναιρεσιβλήτου.

3. Επειδή, με την παράγραφο 3 του άρθρου 53 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), όπως αντικαταστάθηκε με το ισχύον από 1.1.2011 άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010 (Α' 213) και, περαιτέρω, συμπληρώθηκε με το άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 4446/2016 (Α' 240/22.12.2016) – το οποίο ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 32 του νόμου αυτού, από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως -, ορίζονται τα εξής: «3. Η αίτηση αναίρεσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου ...» [η ως άνω διάταξη τέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του ν. 3900/2010 και επαναλήφθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 του ν. 4446/2016, η οποία, κατ' ουσίαν, προσέθεσε εδάφιο β' στην παράγραφο 3 του άρθρου 53 (ΣτΕ 326/2017)]. Περαιτέρω, στη διάταξη της παραγράφου 4 του ως άνω άρθρου 53 του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010, ορίζονται τα εξής: «4. Δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσεως, όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες ευρώ, εκτός αν προσβάλλονται αποφάσεις που εκδίδονται επί προσφυγών ουσίας, εφόσον αφορούν περιοδικές παροχές ή τη θεμελίωση του δικαιώματος σε σύνταξη ή τη θεμελίωση του δικαιώματος σε εφάπαξ παροχή και τον καθορισμό του ύψους της ...». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, οι οποίες υπαγορεύτηκαν από την ανάγκη για αποσυμφόρηση του Συμβουλίου της Επικρατείας από μεγάλο αριθμό αναιρετικών δικών, στις οποίες δεν τίθενται σοβαρά νομικά ζητήματα ή τίθενται ζητήματα τα οποία έχουν ήδη επιλυθεί και οι οποίες αποσκοπούν στη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής

και της ενότητας της νομολογίας της διοικητικής δικαιοσύνης από το ανώτατο αναιρετικό δικαστήριο, για το παραδεκτό της ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως, υπό την ισχύ του ν. 3900/2010, απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων και των δύο ως άνω παραγράφων, ήτοι τόσο των αναφερόμενων στην παρ. 4 προϋποθέσεων, δηλαδή του ελάχιστου ποσού της διαφοράς, όσο και των αναφερόμενων στην παρ. 3 προϋποθέσεων της παραδεκτής προβολής λόγων αναιρέσεως (βλ. ΣτΕ 1363/2016, 3186/2014, 1130/2014, 3994-6/2013, 1873/2013 7μ. κ.ά.). Επομένως, επί διαφοράς, της οποίας το αντικείμενο είναι τουλάχιστον 40.000 ευρώ, ο αναιρεσείων βαρύνεται, επί ποινή ολικού ή μερικού απαραδέκτου της αιτήσεώς του, να τεκμηριώσει με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο είτε ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επί συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, δηλαδή επί ζητήματος ερμηνείας διατάξεως νόμου ή γενικής αρχής του ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, η οποία είναι κρίσιμη για την επίλυση της ενώπιον του Δικαστηρίου αγόμενης διαφοράς, είτε ότι οι παραδοχές της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως επί συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, η επίλυση του οποίου ήταν αναγκαία για τη διάγνωση της οικείας υποθέσεως, έρχονται σε αντίθεση προς παγιωμένη ή πάντως μη ανατραπείσα νομολογία, επί του αυτού νομικού ζητήματος και υπό τους αυτούς όρους αναγκαιότητας για τη διάγνωση των σχετικών υποθέσεων, ενός τουλάχιστον εκ των τριών ανωτάτων δικαστηρίων (Σ.τ.Ε., ΑΠ, ΕλΣ) ή του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου ή προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου (Σ.τ.Ε. 797/2013 7μ., 1319/2015, 1765/2015, 419/2016). Εξάλλου, σε περίπτωση επικλήσεως εκ μέρους του αναιρεσειόντος ισχυρισμού κατά τα ως άνω, θα πρέπει ο ισχυρισμός αυτός να μην αναφέρεται σε ζητήματα αιτιολογίας συνδεδόμενα με το πραγματικό της κρινομένης υποθέσεως, αλλά να αφορά αποκλειστικά στην ερμηνεία διατάξεως νόμου ή γενικής αρχής, δυναμένης να έχει γενικότερη εφαρμογή, ανεξαρτήτως εάν αυτή η ερμηνεία διατυπώνεται στην μείζονα ή στην ελάσσονα πρόταση του δικανικού συλλογισμού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως (βλ. ΣτΕ 1363/2016, 3685/2015, 1016/2014 κ.ά.).

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση το δικάσαν διοικητικό εφετείο απέρριψε την έφεση των αναιρεσειόντων, αφού έκρινε ότι οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι της δικαστικής φυλακής Ιωαννίνων έλαβαν τα κατάλληλα προληπτικά και θεραπευτικά μέτρα κράτησης του θανόντος κρατουμένου, συγγενούς των αναιρεσειόντων, η δε αυτοκτονία του δεν μπορούσε λογικά να προβλεφθεί και να αποτραπεί από αυτούς και ότι, κατά συνέπεια, δεν θεμελιωνόταν ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστησαν, όπως είχε κριθεί και πρωτοδίκως.

5. Επειδή, η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως κατατέθηκε στη Γραμματεία του δικάσαντος Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων στις 15.1.2016, και, συνεπώς, διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3900/2010, το δε ποσό της διαφοράς υπερβαίνει, λαμβανομένου υπόψη του αγωγικού αιτήματος των αναιρεσειόντων, το προαναφερθέν όριο των 40.000 ευρώ για καθέναν από τους αναιρεσειόντες. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, για το παραδεκτό της άσκησεώς της απαιτείται η τεκμηρίωση εκ μέρους των αναιρεσειόντων με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς,

προβαλλόμενους με το εισαγωγικό δικόγραφο, της συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 53. Με τους λόγους αναιρέσεως αμφισβητείται η κρίση του δικάσαντος διοικητικού εφετείου σχετικά με την πληρότητα της αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την μη λήψη υπόψη ουσιώδους αποδεικτικού μέσου και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ πράξεων των οργάνων του αναιρεσιβλήτου Ελληνικού Δημοσίου και του επελθόντος ζημιογόνου αποτελέσματος. Προς άρση δε του απαραδέκτου της αιτήσεως προβάλλεται αντίθεση της αναιρεσιβαλλομένης προς πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, παρατίθενται δε στην συνέχεια αποσπάσματα αποφάσεων των δικαστηρίων αυτών, τα οποία αναφέρονται σε γενικότερα ζητήματα αναιρετικού ελέγχου της ανεπαρκούς αιτιολογίας και του αιτιώδους συνδέσμου. Η αντίθεση όμως αυτή, όπως προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση, δεν αναφέρεται σε νομικό ζήτημα κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς, καθόσον δεν αφορά την ερμηνεία διατάξεως νόμου ή γενικής αρχής στην οποία προέβη το δικάσαν διοικητικό εφετείο αλλά ανάγεται σε ζητήματα αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως συνδεόμενα με το πραγματικό της κρινομένης υποθέσεως. και, συνεπώς, ο ως άνω ισχυρισμός δεν προβάλλεται, κατά τα προεκτεθέντα, παραδεκτώς. Εξάλλου, σχετικά με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως ότι κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 147, 148, 185 και 186 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας το δικάσαν διοικητικό εφετείο δεν έλαβε υπόψη κατά το σχηματισμό της δικανικής πεποίθησής του νομίμως προσκομισθείσα ένορκη βεβαίωση, ληφθείσα στα πλαίσια ποινικής δίκης, ουδείς ειδικός ισχυρισμός προς άρση του απαραδέκτου προβάλλεται.

6. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στους αναιρεσείοντες την δικαστική δαπάνη του αναιρεσιβλήτου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 2 Οκτωβρίου 2017

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος

Μ. Καραμανώφ

Η Γραμματέας

Β. Κατσιώνη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 30ής Οκτωβρίου 2017.

Ο Πρόεδρος του Α΄ Τμήματος

Η Γραμματέας

Αν. Γκότσης

Β. Κατσιώνη